

Betænkning afgivet af Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget den 20. november 2014

Betænkning

over

Forslag til lov om ophævelse af lov om næringsbrev til visse fødevarevirksomheder og om ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v.

(Afskaffelse af næringsbrevsordningen)

[af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 8. oktober 2014 og var til 1. behandling den 23. oktober 2014. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og erhvervs- og vækstministeren sendte den 10. juli 2014 dette udkast til udvalget, jf. (2013-14) ERU alm. del – bilag 313. Den 8. oktober 2014 sendte erhvervs- og vækstministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 8 spørgsmål til erhvervs- og vækstministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

4 af udvalgets spørgsmål og erhvervs- og vækstministeren svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Venstres medlemmer af udvalget bemærker, at Venstre støtter lovforslaget om en afskaffelse af næringsbrevsordningen, da det har vist sig, at ordningen er overflødig, fordi de respektive myndigheder i stedet benytter kontrol- og sanktions hjemler i egen lovgivning. Venstre finder det glædeligt, at en afskaffelse af ordningen vil lette virksomhedernes administrative og økonomiske byrder.

Venstre forholder sig dog lidt undrende over for det faktum, at ordningen kun er blevet anvendt i begrænset omfang, da fødevaremyndighederne har været forpligtede til at anvende ordningen, uanset om anden lovgivning har kunnet anvendes. For Venstre er det vigtigt, at alle de muligheder, Folketinget udsteder for kontrol med fødevarer sikkerheden, bruges og overholdes. Derfor undrer det Venstre, at der trods reglerne for kontrol af fødevarevirksomheder stadig kan forekomme situationer, hvor virksomheder trods utallige bøder, advarsler og politianmeldelser kan fortsætte deres virksomhed. Venstre mener, at der fremadrettet skal slås hårdt ned på fødevarevirksomheder, som gentagne gange overtræder fødevarelovgivningen. Derfor er Venstre også stærkt optaget af, at der fortsat kan ske udveksling af myndigheders og virksomheders erfaringer og viden på fødevarerområdet. Da det fremgår af evalueringen af næringsbrevsordningen, at SKAT og politiet har brugt ordningen til at indhente brugbare oplysninger til deres arbejde, har Venstre derfor under udvalgsarbejdet spurgt ind til, om afskaffelsen af næringsbrevsordningen medfører en forringelse af SKAT's og politiets arbejde med fødevarevirksomhederne.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Trine Bramsen (S) Julie Skovsby (S) Anne Sina (S) Mette Reissmann (S) Karin Gaardsted (S) fmd. Thomas Jensen (S) Ole Sohn (S) Ida Auken (RV) Nadeem Farooq (RV) Jeppe Mikkelsen (RV) Steen Gade (SF) Lisbeth Bech Poulsen (SF) Frank Aaen (EL) Stine Brix (EL) Uffe Elbæk (UFG) Kim Andersen (V) Michael Aastrup Jensen (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) nfm. Preben Bang Henriksen (V) Torsten Schack Pedersen (V) Jakob Engel-Schmidt (V) Hans Christian Schmidt (V) Hans Christian Thoning (V) Hans Kristian Skibby (DF) Dennis Flydtkjær (DF) Mette Hjermind Dencker (DF) Kim Christiansen (DF) Joachim B. Olsen (LA) Brian Mikkelsen (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Socialdemokratiet (S)	47	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Siumut (SIU)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Liberal Alliance (LA)	9		

Oversigt over bilag vedrørende L 17

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat og høringssvar, fra erhvervs- og vækstministeren
2	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 17

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, på hvilken måde fødevarerikigheden vil blive varetaget fremover set i forhold til gældende lovgivning, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvilke muligheder man fremover har for at kontrollere og gribe ind over for fødevarerikigheder inden for de konkrete lovgivningsområder, herunder navnlig hvilke muligheder de enkelte love giver for fratagelse af retten til at drive fødevarerikighed, når man ikke længere kan anvende næringsbrevsordningen, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om SKAT's kontrolindsats, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren vil redegøre for, om lovforslaget har betydning for Næringsbasen og i givet fald på hvilken måde, herunder bedes specifikt oplyst, om der fortsat skal ske registrering i Næringsbasen efter samme regler som i dag, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om ministeren vil redegøre nærmere for årsagen til, at næringsbrevsordningen kun har været anvendt i et vist omfang, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm., om ministeren vil redegøre for, om regeringen agter at forhøje de såkaldte »colabøder« ved overtrædelse af punktafgiftslovene og pantbekendtgørelsen, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvordan ministeren vil sikre et tværgående samarbejde på tværs af de forskellige ressortområder ved afskaffelsen af næringsbrevsordningen, så der fortsat kan ske en udveksling af oplysninger om virksomhederne på tværs af myndighederne, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvor meget virksomhederne har betalt for meget i gebyr for næringsprøven og det årlige gebyr til registeret i Erhvervsstyrelsen, til erhvervs- og vækstministeren, og ministerens svar herpå

4 af udvalgets spørgsmål til erhvervs- og vækstministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 2, 3, 5 og 8 er optrykt efter ønske fra Venstre.

Spørgsmål 2:

Ministeren bedes redegøre for, hvilke muligheder man fremover har for at kontrollere og gribe ind over for fødevarer virksomheder inden for de konkrete lovgivningsområder, herunder navnlig hvilke muligheder de enkelte love giver for fratagelse af retten til at drive fødevarer virksomhed, når man ikke længere kan anvende næringsbrevsordningen.

Svar:

De enkelte myndigheders egen lovgivning gælder fortsat, når næringsbrevsordningen ophæves. Det vil sige, at fødevarer virksomheder stadig skal overholde reglerne på fødevarer området, skatte- og afgiftsområdet, arbejdsmiljøområdet og alkoholområdet, og at der vil fortsat ske kontrol og sanktionering efter disse regler.

Myndighederne har gode sanktionsmuligheder i deres egen lovgivning, herunder også sanktioner, der kan forhindre en fødevarer virksomhed i at fortsætte sin aktivitet.

For så vidt angår spørgsmålet, om hvorvidt ressortmyndighederne har frakendelsesbestemmelser i egen lovgivning, kan jeg for det første oplyse, at for restaurationer med alkoholbevilling gælder det, at restauranterne kan få frakendt bevillingen (dvs. retten til at servere alkohol) ved domstolene. Bevillingen kan endvidere i visse tilfælde fratages administrativt af bevillingsmyndigheden eller kommunalbestyrelsen.

Derudover har de enkelte ressortmyndigheder oplyst følgende i forbindelse med udarbejdelse af lovforlaget og evalueringen af næringsbrevsordningen, som jeg kan henholde mig til:

Fødevarer myndighederne: Fødevarer loven giver dels mulighed for at fratage autorisation henholdsvis registrering, dels hjemmel til at nedlægge et helt eller delvist forbud mod drift eller mod bestemte fødevarer aktiviteter. Både fratagelse af autorisation/registrering og driftsforbud kan ske administrativt, hvilket indebærer, at sanktionsmulighederne får umiddelbar virkning.

SKAT: En virksomhed skal som udgangspunkt være registreret i henhold til de skatte- og afgiftslove, som virksomhedens aktivitet påkræver. Hvis en virksomhed ønsker at blive registreret for en pligt, fx moms eller A-skat, kan SKAT, under visse betingelser, pålægge virksomheden at stille en sikkerhed mod den ønskede registrering. Stilles den pålagte sikkerhed ikke, kan SKAT nægte virksomheden at blive registreret som ønsket. Tilsvarende har SKAT, under visse betingelser, mulighed for at pålægge en allerede registreret virksomhed at stille sikkerhed mod fortsat registrering. Hvis en sådan sikkerhed ikke stilles, kan SKAT inddrage virksomhedens registrering. Inddragelsen kan omfatte én af flere pligter, som virksomheden er registreret for, eller samtlige pligter, som virksomheden er registreret for. Dette afhænger af den konkrete virksomheds forhold. SKAT's mulighed for at nægte og inddrage en virksomheds registrering, er reguleret i Opkrævningsloven, og er en del af SKATs restanceforebyggende arbejde

Arbejdstilsynet: Arbejdstilsynet har ikke mulighed for at frakende retten til at drive virksomhed. Arbejdstilsynet har dog mulighed for at afgive reaktioner i forbindelse med arbejdsmiljøovertrædelser. Arbejdstilsynet har hjemmel til at give påbud med frist, straks påbud og forbud, således at virksomheden skal foretage de nødvendige ændringer i arbejdet, inden det pågældende arbejde kan fortsættes.

Overordnet kan jeg desuden oplyse, at der endvidere gælder den generelle rettighedsfrakendelsesbestemmelse i straffelovens § 79. Efter denne bestemmelse kan den, som udøver virksomhed, som kræver en særlig offentlig autorisation eller godkendelse, ved dom for strafbart forhold frakendes retten til fortsat at udøve den pågældende virksomhed eller til at udøve den under visse former, såfremt det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen. Der kan også ske frakendelse af retten til at

udøve anden virksomhed end den pågældende, når særlige omstændigheder taler for det, og der kan efter samme regel ske frakendelse af retten til at deltage i ledelsen af en erhvervsvirksomhed her i landet eller i udlandet uden at hæfte personligt og ubegrænset for virksomhedens forpligtelser. Frakendelsen sker på tid fra et til fem år, regnet fra endelig dom, eller indtil videre.

Myndighederne har således i deres egen lovgivning sanktionsmuligheder, der gør det muligt at forhindre en fødevarevirksomhed i at fortsætte sin aktivitet. Endvidere er der mulighed for at bruge den generelle rettighedsfrakendelsesbestemmelse i straffelovens § 79.

Det kan afslutningsvist bemærkes, at myndighederne ikke i forbindelse med evalueringen af ordningen og høringen af lovforslaget har efterspurgt nye sanktionsbestemmelser.

Spørgsmål 3:

Henset til, at det fremgår af evalueringen af næringsbrevsordningen, at ordningen har bidraget til en mere effektiv planlægning for SKAT's kontrolindsats, og at politiet finder, at ordningen har været enkel og effektiv, bedes ministeren oplyse, hvilke nye værktøjer m.v. SKAT og politi får, således at ophævelse af næringsbrevsordningen ikke kommer til at medføre en forringelse af SKAT's og politiets muligheder for at kontrollere og gribe ind over for fødevarevirksomheder.

Svar:

Evalueringen af næringsbrevsordningen viser, at ordningen kun i et vist omfang bliver brugt af myndighederne, og at myndighederne primært benytter kontrol- og sanktionshjemler i egen lovgivning. Næringsbrevsordningen er endvidere kun i begrænset omfang blevet brugt til planlægning af risikobaseret kontrol.

Idet myndighederne primært benytter kontrol- og sanktionsmuligheder i egen lovgivning, vurderes det, at en afskaffelse af ordningen ikke vil svække fødevarer sikkerheden eller myndighedernes mulighed for indgriben over for fødevarevirksomheder.

Samtidig betyder en afskaffelse af næringsbrevsordningen, at der sker en lettelse af de administrative og økonomiske byrder for fødevarevirksomhederne.

Jeg mener således ikke, at der på nuværende tidspunkt er behov for at indføre en ny ordning eller nye kontrol- og sanktionsbestemmelser som erstatning for næringsbrevsordningen. Regeringen vurderer dog løbende behovet for ny regulering hos de enkelte myndigheder.

Det bemærkes, at de relevante myndigheder i forbindelse med evalueringen af næringsbrevsordningen og høringen af lovforslaget ikke har efterspurgt nye kontrol- og sanktionsbestemmelser.

Spørgsmål 5:

Vil ministeren redegøre nærmere for årsagen til, at næringsbrevsordningen kun har været anvendt i et vist omfang?

Svar:

Evalueringen af næringsbrevsordningen viser, at ordningen kun i et vist omfang bliver brugt af myndighederne. Det skyldes, at myndighederne primært benytter kontrol- og sanktionshjemler i egen lovgivning.

Myndighederne har således gode sanktionsmuligheder i deres egen lovgivning, herunder også sanktioner, der kan forhindre en fødevarevirksomhed i at fortsætte sin aktivitet.

Eksempelvis oplyser fødevaremyndighederne, som er en af de store kontrolmyndigheder, at fødevarereloven dels giver mulighed for at fratage autorisation henholdsvis registrering, dels hjemmel til at nedlægge et helt eller delvist forbud mod drift eller mod bestemte fødevareraktiviteter. Både fratagelse af autorisation/registrering og driftsforbud kan ske administrativt, hvilket indebærer, at sanktionsmulighederne får umiddelbar virkning.

SKAT, som er en anden af de store kontrolmyndigheder på området, oplyser, at virksomheder som udgangspunkt skal være registreret i henhold til de forskellige skatte- og afgiftslove. Disse registreringer kan SKAT primært med afsæt i opkrævningsloven træffe afgørelse om at inddrage eller fratage virksomheden. Tvangsafmeldelse af registreringsforhold anvendes som et værktøj i SKATs inddrivelsesarbejde.

Myndighederne har således i deres egen lovgivning sanktionsmuligheder, der gør det muligt fx at forhindre en fødevarer virksomhed i at fortsætte sin aktivitet.

Selvom tanken om en fælles ordning som næringsbrevsordningen, der går på tværs af myndighedernes områder, kan virke hensigtsmæssig, er det altså ikke en ordning, som de kontrollerende myndigheder for alvor har brugt i praksis.

Spørgsmål 8:

Vil ministeren oplyse, hvor meget virksomhederne har betalt for meget i gebyr for næringsprøven og det årlige gebyr til registreret i Erhvervsstyrelsen. Der henvises til høringsnotatet, hvoraf det fremgår, at der er opkrævet en højere betaling hos virksomhederne, end ordningen har kostet i administration.

Svar:

Der var ultimo 2013 et overskud på gebyrordningen for næringsbasen på 15,3 mio. kr., der er akkumuleret siden 2010. Erhvervsstyrelsen har oplyst, at det akkumulerede overskud er opstået som følge af blandt andet færre omkostninger til drifts- og vedligeholdelsesarbejder og it-modernisering, som var planlagt, men som der nu ikke er behov for.

Erhvervsstyrelsen har med henblik på at nedbringe overskuddet undladt at opkræve gebyr fra virksomhederne for 2014. Ved afskaffelsen af næringsbrevsordningen forventes der dog fortsat at være et akkumuleret overskud på gebyrordningen på ca. 9,7 mio. kr.